

Els reptes pendents de la compra pública ètica

Albert Punsola (/autor/albert-punsola-44)

Sostenible.cat

21/12/2010

La compra pública ètica (CPE) vol potenciar l'exercici del consum responsable per part de les institucions. La finalitat és evitar que els recursos públics es destinin a la compra d'articles produïts en situació d'explotació laboral. La IV Jornada per a administracions públiques i empreses proveïdores de roba de treball sobre la introducció de criteris ètics i socials a la contractació pública ha servit per fer un repàs sobre l'estat de la qüestió, 6 anys després que la [Xarxa per la Compra Pública Ètica](#) (<https://comprapublica.wordpress.com/>) iniciés la seva activitat. L'existència d'un marc legal favorable i una consciència creixent sobre el tema no són suficients per acabar de consolidar aquesta pràctica. Segons Eduard Cantos, Director de [SETEM-Catalunya](#) (<http://www.setem.cat/>), "en aquests 6 anys s'ha avançat, però no hem anat tan lluny com voldríem".

Un dels factors més importants en la CPE és la traçabilitat del producte, o el que és el mateix, la possibilitat d'obtenir informació sobre on s'ha fet una determinada peça i en quines condicions laborals. Segons **Albert Sales**, responsable de la campanya **Compra roba neta** del SETEM. "l'administració té moltes dificultats pel que fa traçabilitat". De fet, el marc legal possibilita demanar-ho a les empreses "però la informació no sempre és fiable", ha dit Sales.

Aquesta situació s'explica pel model que es va imposar els anys 90, quan moltes empreses tèxtils, buscant la màxima competitivitat, van començar a subcontractar tota la producció a l'estranger. "Una subcontractació -ha assenyalat Albert Sales- molt complexa, on intervenen moltes fàbriques en diferents països". Sales ha explicat una recerca duta a terme en els polígons industrials de Tànger (Marroc) on moltes empreses espanyoles fan la seva producció i ha indicat que "les fàbriques no volen revelar per a qui treballen". En el cas concret de **les bates de metge, que es fan a Tànger**, les etiquetes es posen en un altre país i, per tant, des del Marroc, no es pot saber cap a on van.

En aquestes fàbriques el salari mitjà és de **130 euros al mes**, quan el salari mínim del país és de 150 euros al mes. A la mateixa ciutat hi ha també tallers il·legals "que en moltes ocasions són propietat dels mateixos amos de les fàbriques, i on el sou no arriba als 100 euros mensuals", ha revelat Albert Sales. El responsable de la campanya **Compra roba neta** ha dit que "cal trobar els canals perquè les empreses donin aquesta informació".

Crear bases de dades

El moviment per la compra ètica està molt desenvolupat als EUA. **Bjorn Claesson**, de l'organització [Sweatfree Communities](#) (<http://www.sweatfree.org/>), havia de participar en la jornada, però finalment no ha pogut assistir-hi. Tanmateix, ha enviat un vídeo en el què ha exposat el seu punt de vista per ajudar a obtenir la informació que permeti a les administracions conèixer a qui estan comprant i si una empresa determinada es regeix per criteris ètics.

Bjorn Claesson ha proposat la creació d'una base de dades on line amb diferents nivells d'accés. Aquesta base tindria com a objectiu proveir d'informació als diferents actors que participen en el mercat a fi de mantenir íntegrament les polítiques de compra pública ètica. Serviria també per alertar de possibles violacions dels acords i per portar a terme les investigacions pertinents. Als EUA revelar informació sobre el nom i localització de les fàbriques, no només és un requeriment dels contractes, sinó que també ho és per concursar.

El grau d'exigència no és igual a tot el país. Dues ciutats californianes se situen a l'avantguarda: **Los Angeles i San Francisco**, on cada contracte té un control per part d'un [Consorci de compra pública ètica](#) (<http://buysweatfree.org/>). El Consorci fa un seguiment de la cadena d'aprovisionament, efectua avaluacions de risc, entrevistes amb treballadors i porta a terme algunes investigacions en profunditat de les fàbriques anualment. Es tracta d'una organització independent amb 14 membres: 4 estats i 10 ciutats del país. Avui en dia cobreix un mercat amb un valor total de 50 milions de dòlars i es troba en procés d'expansió.

La situació a Alemanya

Un nombre considerable d'estats alemanys han aprovat lleis de contractació tenint en compte la CPE o estan en procés de fer-ho. No obstant això, el sector públic està encara lluny d'una contractació ecològica i justa en el seu conjunt. Actualment, només satisfan els criteris de CPE un 2% de tots els municipis. Aquesta és la informació que ha enviat des d'Alemanya perquè fos difosa a la jornada catalana, **Christiane Schnura**, responsable de la campanya **Roba Neta** en el país centreeuropeu.

També ha assenyalat que, en el sector del tèxtil, hi ha una certa varietat de segells, com ara PureWear o Umweltbutton. Aquestes etiquetes sovint generen grans expectatives, però com el seu compliment no es controla de forma independent, tenen una validesa qüestionable. Molts d'ells es basen exclusivament en criteris ambientals, ja que per a molts consumidors, noms com "orgànic" equivalen a "just". Tot i que no és necessàriament així. De fet, **no hi ha cap etiqueta social específica per al tèxtil. Això és el que els compradors en el sector públic demanen.**

Qüestions legals

Ignasi Manrubio, professor de Dret Administratiu de l'UPF, ha assenyalat que l'objectiu de la CPE és garantir els drets laborals bàsics dels treballadors que participen en la producció. Això obliga a establir un estàndard. En aquest sentit, la referència a nivell internacional la marquen els convenis fonamentals de l'[Organització Internacional del Treball](#) (<http://www.ilo.org/global/lang-es/index.htm>) que aborden moltes llibertats i drets fonamentals, però no el problema del salari mínim. Els referents legals més immediats per a l'administració catalana són la [Directiva 2004/18/CE](#) (http://contrataciondelestado.es/wps/wcm/connect/?MOD=PDMPProxy&TYPE=personalization&ID=NONE&KEY=NONE&LIBRARY=%2FcontentRoot%2Ficm%3Alibraries%5b11%5d&FOLDER=%2F&DOC_NAME=%2Fcol) i la [Lei 30/2007](#) (http://noticias.juridicas.com/base_datos/Admin/I30-2007.html) que permeten avançar en la CPE.

Ignasi Manrubio ha indicat que la [Guia per a la inclusió de clàusules contractuals de caràcter social](#) (http://www.gencat.cat/economia/doc/doc_11061744_1.pdf), editada per la Generalitat de Catalunya, "no inclou cap clàusula social sobre els drets laborals dels treballadors". En canvi ha ressaltat el fet que la Comissió Europea (CE) hagi elaborat el document [Buying Social A guide to taking account of social considerations of public procurement](#) (http://www.araco.org/infutite/noutatific/2009-04-03%20Social%20Considerations%20in%20pp%20-%20sent%20out%20to%20EXTERNAL%20CONSULTATION%20_2_.pdf), on sí que es parla de protegir aquests drets. Manrubio ha matisat, però, que en aquests moments "no hi ha una postura comuna a la Unió Europea sobre el tema". Mentre que la Comissió manté una posició més conservadora -tot i el document assenyalat- el Parlament Europeu s'ha mostrat més exigent i progressista.

Puja d'idees

Gràcies a una fórmula de participació molt dinàmica, els assistents a la jornada -diversos representants de les administracions i una empresa- han pogut debatre a fons i aportar un gran nombre d'idees per estimular la CPE. Entre aquestes destaquen la necessitat que la voluntat política es tradueixi en una agenda de treball; la prioritat d'explicar bé les implicacions del tema a les administracions i empreses; l'establiment de mecanismes fiables de certificació, amb auditories externes; i l'aprofundiment de les relacions entre l'administració i els seus proveïdors. I una proposta singular: l'obligatorietat d'incloure el tema de la CPE en els programes d'oposicions perquè les persones que volen treballar a l'administració puguin familiaritzar-s'hi.

La IV Jornada per a administracions públiques i empreses proveïdores de roba de treball sobre la introducció de criteris ètics i socials a la contractació pública s'ha tancat posant de manifest la importància d'intensificar les trobades entre aquests actors en el futur.

Etiquetes: [Consum](#) (/etiquetes/consum)

[Mon](#) (/etiquetes/mon)

[Ètica \(/etiquetes/etica\)](/etiquetes/etica)

Adjunt

Mida

 Foto: [Albert Punsola](https://www.sostenible.cat/sites/sostenible.cat/files/public/migraciodes/imag/des10/jornada_compra_etica.jpg) (https://www.sostenible.cat/sites/sostenible.cat/files/public/migraciodes/imag/des10/jornada_compra_etica.jpg) 30.09 KB

Share 0

Tuit

<https://plus.google.com/share?url=https%3A//www.sostenible.cat/noticia/els-reptes-pendents-de-la-compra-publica-etica-0>

 (<https://www.sostenible.cat/print/noticia/els-reptes-pendents-de-la-compra-publica-etica-0>)

Relacionats

Butlletí

Correu electrònic *

[Enviaments anteriors \(/newsletter/sostenible\)](/newsletter/sostenible)

(/)

Revista de la **xarxa** de ciutats
i pobles cap a la sostenibilitat

Diputació
Barcelona

<http://www.diba.cat>[Arxiu \(/arxiu\)](/arxiu)[Continguts per categoria \(/tagclouds/chunk/3\)](/tagclouds/chunk/3)[Continguts per etiqueta \(/tagclouds/chunk/1\)](/tagclouds/chunk/1)[Continguts per municipi \(/tagclouds/chunk/2\)](/tagclouds/chunk/2)[Avis legal \(http://www.diba.cat/avislegal\)](http://www.diba.cat/avislegal)[Contacte \(/formulari/contacte\)](/formulari/contacte)[RSS \(https://www.sostenible.cat/pagina/rss#overlay-context=\)](https://www.sostenible.cat/pagina/rss#overlay-context=)<https://www.facebook.com/Sosteniblecat-146513494888><http://www.twitter.com/xarxasost><http://youtube.com/xarxasost>[\(rss.xml\)](#)